

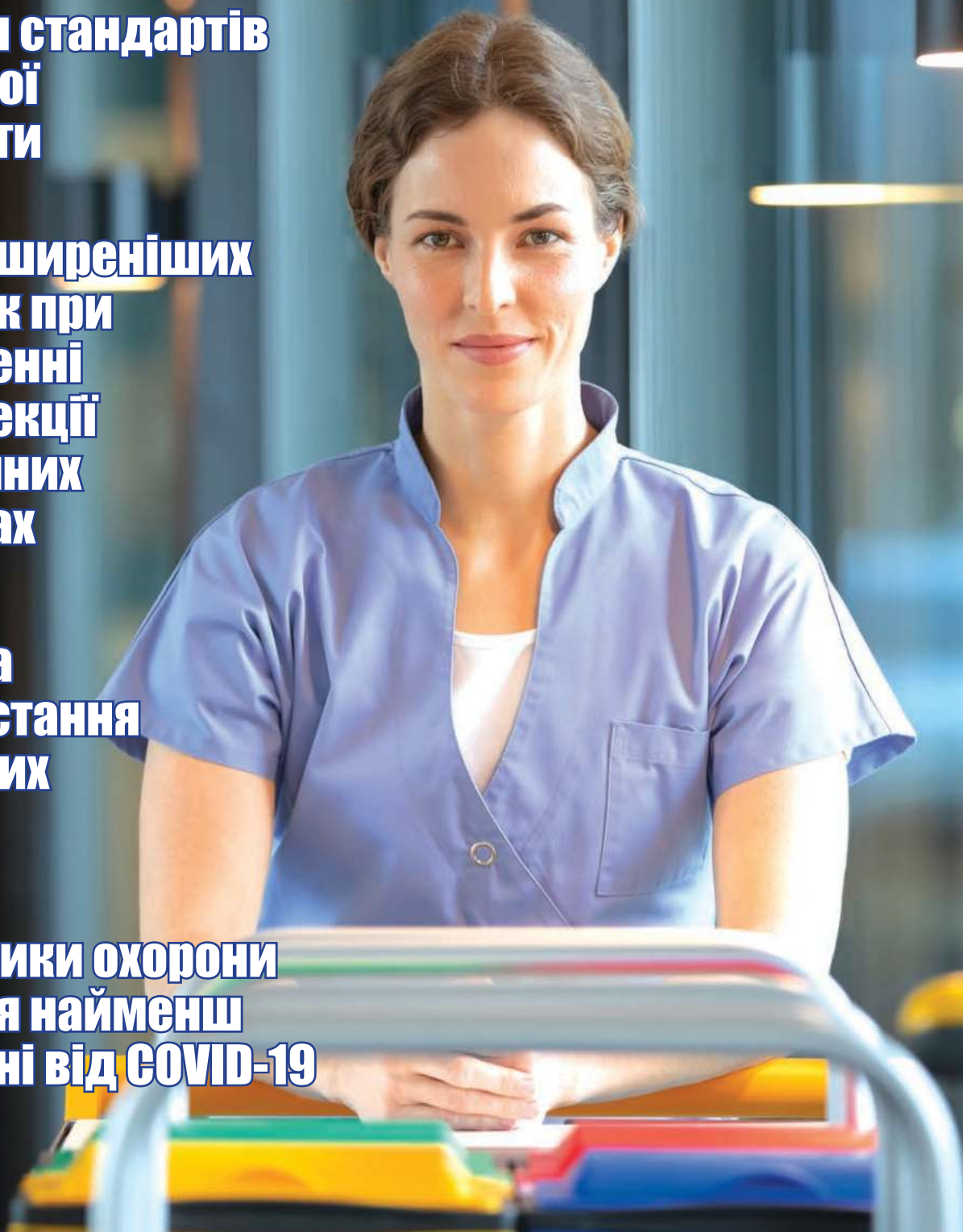
ЧИСТА ПРАВДА

**COVID-19
та зміни стандартів
медичної
10 допомоги**

**5 найпоширеніших
помилки при
проведенні
дезінфекції
у медичних
12 закладах**

**Правила
використання
медичних
15 масок**

**Працівники охорони
здоров'я найменш
16 захищені від COVID-19**

Асоціація «Служба організації
інфекційного контролю»
ASSOCIATION «SERVICE OF THE
ORGANIZATION OF INFECTION CONTROL»

Медична спільнота увійшла в глибоку осінь у складних умовах: очікувані прогнози захворюваності справдилися. Знаємо і самі відчуваємо в яких умовах нашим колегам доводиться щодня працювати фактично на межі. Цей виклик для усіх фахівців не лише професійний, а й випробовує нас в усіх аспектах побутового та особистого життя.

Проте сезон лише розпочався і чуємо про різні прогнози того, якою нас чекає зима. Однозначно, легко не буде. Немає навіть натяку на зменшення хворих на коронавірус, водночас щоразу похитує спокій інформація про варіанти чергових різних обмежень та гучне обговорення різних ініціатив у соцмережах. До речі, сумно спостерігати за деякими коментарями: виявляється ще досі чимало людей піддають сумнівам загрози від COVID-19.

А поміж тим, оптимізму додають новини про перші реальні та дієві результати розробки вакцин. У Великобританії розпочалася масова вакцинація проти коронавірусу. Це дозволить забезпечити щеплення для двох мільйонів людей, адже для вироблення повноцінного імунітету введення вакцини необхідно провести двічі. Тож сподіваємося, що незабаром будемо мати хороші новини за результатами вакцинації. В Україні кампанія з вакцинації, за найоптимістичнішими оцінками, почнеться не раніше травня 2021 року.

Водночас на фінал року хочу побажати всім здоров'я вам та рідним. Нехай новий рік для нас всіх принесе спад пандемії, на що ми всі так чекаємо. І звісно, всіх благ для щасливого та повноцінного життя у такому тривожному для людства часі. Нехай все буде добре!

**З повагою,
президент Асоціації
«Служба організації інфекційного контролю»
Олег Ковальський**

COVAX СХВАЛИВ ЗАПИТ УКРАЇНИ НА ОТРИМАННЯ ВАКЦИНИ

Заступник міністра охорони здоров'я, головний санлікар України Віктор Ляшко заявив, що Глобальний фонд доступу до вакцин проти коронавірусу офіційно схвалив запит України на отримання COVID-вакцини.

«Україна отримала від COVAX офіційне схвалення запити на отримання вакцини від COVID-19. Тепер, додатково до запланованих закупівель вакцини за бюджетні кошти, Україна вже 100% отримає понад 8 мільйонів доз вакцини безкоштовно. Шприци для ін'єкцій також», – заявив Віктор Ляшко. До процесу логістики залучатимуть ДП «Укрвакцина» та приватні компанії для забезпечення доступу до обладнання для ультра-холодного зберігання, із температурним режимом -60/-80 градусів Цельсія.

Також стало відомо, що в Україні першочергової вакцинації від коронавірусу потребує майже 21 мільйон громадян. Медичні працівники будуть вакциновані одними з перших. «Це медичні працівники, які є живим щитом... Крім того, на-

самперед ми плануємо вакцинувати наших бійців, які захищають країну на Сході. Також

«**Медичні працівники будуть вакциновані одними з перших**

це люди, які перебувають у соціальних закладах: в інтернатах, будинках для людей по-

хилого віку. Це громадяни, які мають професійні ризики: працівники освіти, Національної поліції, Національної гвардії», – розповів міністр МОЗ Максим Степанов.

Крім того, за словами міністра, насамперед також будуть вакциновані люди старші 60 років та ті, які мають супутні захворювання.

Передбачається, що вакцинація осіб із груп ризику буде проводитись безкоштовно.

В ІЗРАЇЛІ ЗАПРОПОНУВАЛИ НЕЗВИЧАЙНИЙ МЕТОД БОРОТЬБИ З КОРОНАВІРУСОМ

Дослідники з Тель-Авівського університету (TAU) довели, що коронавірус можна вбити ефективно, швидко і дешево, використовуючи ультрафіолетові світлодіоди (УФ-світлодіоди).

Це перше дослідження, присвячене ефективності знезараження вірусу з сімейства коронавірусів УФ-світлом на різних довжинах хвиль або частотах. Дослідження проводилося під керівництвом професорки Хадас Мамане, керівниці програми екологічної інженерії в Школі механічної інженерії TAU. Про це пише medicalxpress.com.

Це перше дослідження, проведене щодо ефективності дезінфекції опромінення УФ-світлодіодами при різних довжинах хвиль або частотах на вірусі з сімейства коронавірусів..

«Проблема полягає в тому, що для дезінфекції автобуса, поїзда, спортивного залу чи літака шляхом хімічного розпилення потрібна фізична сила, а для того, щоб обприскування було ефективним, потрібно дати хімікату час на дію. Однак системи дезінфекції на основі світлодіодних лампочок, можна встановлювати, наприклад, у вентиляційну систему та кондиціонер, а також дезінфікувати повітря, що всмоктується,

а потім виходить у приміщення», – кажуть дослідники.

Дослідники протестували оптимальну довжину хвилі для знищення коронавірусу і виявили, що довжина 285 нанометрів (нм) була майже настільки ефективною при дезінфекції вірусу, як довжина хвилі 265 нм, що вимагало менше півхвилини, щоб знищити більше 99,9% коронавірусів. Цей результат є суттєвим, оскільки вартість світлодіодних ламп на 285 нм набагато нижча, ніж на 265 нм. Фахівці знищили віруси, використовуючи дешеві та доступні світлодіодні лампочки, які споживають мало енергії і не містять ртуті, на відміну від звичайних лампочок.

НОВІ УЧАСНИКИ ПРОГРАМИ «ЧИСТА ЛІКАРНЯ БЕЗПЕЧНА ДЛЯ ПАЦІЄНТА»

Цей рік ще більше актуалізував потребу відповідального ставлення медиків щодо інфекційного контролю та важливості посилено боротися за безпеку у медичних закладах. Раді вітати нових учасників програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» зі всієї України, які поповнили лави колег, запровадивши та підтвердивши високі стандарти чистоти. Традиційно підготували добірку нових учасників проектів, яких раді вітати у спільній важливій справі.

ЗАКАРПАТТЯ

Тячів. КНП Тячівської районної ради «Центр первинної медико-санітарної допомоги» долучився до програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Центр швидко зміцнив матеріально-технічну базу. Ініціатором підготовки амбулаторій до отримання відзнак є головна медична сестра Олена Бочок. Ще до початку введення карантину на території України, разом з фахівцем асоціації СОІК був проведений аудит центру.

КИЇВЩИНА

Київ. Клініку Медичного центру Святої Параскеви в столиці було відкрито ще 2016 року. Це одна з клінік мережі медичних центрів, що існує з 2010 року. Тут приймають лікарі як дорослих, так і малюків. Клініка відповідає високим стандартам діагностики та лікування, використовуючи виключно доказовий підхід. На початку осені заклад отримав відзнаку «Чиста лікарня безпечна для пацієнта», вітаємо і бажаємо не зупинятися на досягнутому.

КІРОВОГРАДЩИНА

Кропивницький. Міський пологовий будинок з функціями перинатального центру II рівня отримав чергові відзнаки в якості статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Йдеться про відділення оперативної гінекології, операційний блок, відділення анестезіології та інтенсивної терапії. Постійному удосконаленню та налагодженню якісних умов для праці колектив завдячує головному лікарю Людмилі Романів та головній медичній сестрі Світлані Федотовій.

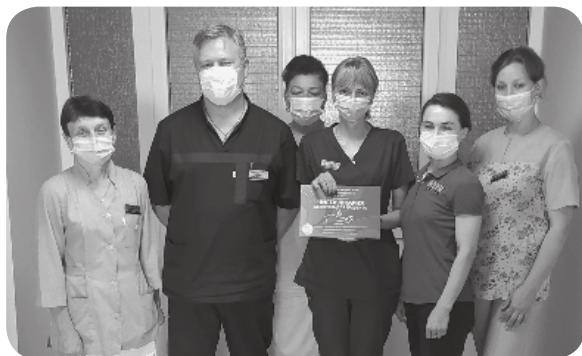

ЖИТОМИРЩИНА

Житомир. До програми приєдналась ДУ «ТМО МВС України по Житомирській області» – відзнаки отримали неврологічне та терапевтичне відділення. До вручення медичні працівники поставилися дуже відповідально, адже, зважаючи на модернізацію медицини, вони бажають навчатися і вводять новинки для покращення роботи. Також приємним моментом для нас було і те, що на досягнутому ці заклади не зупиняються.

У двох відділеннях **Дитячої лікарні імені В. Й. Башека**, а саме у хірургічному відділенні поліклініки Корольовського району та стаціонарі відділення інтенсивної терапії, відбулося вручення сертифікатів «Чиста лікарня безпечна для пацієнта».

Ще два відділення **Житомирської обласної клінічної лікарні ім. О.Ф. Гербачевського** долучились до програми «Чиста лікарня» – відділення анестезіології та інтенсивної терапії й відділення інтенсивної терапії для післяопераційних хворих. Всього в обласній лікарні вже 13 відділень, які мають відзнаки «чистоти і безпеки». Під час повторного аудиту не було жодних зауважень.

Чуднів. Безпека пацієнта є одним з критеріїв надання якісної медичної допомоги. І, звичайно, кожен заклад охорони здоров'я прагне до того, щоб пацієнти та співробітники перебували у безпечному лікарняному середовищі. Відділення анестезіології та інтенсивної терапії **КНП «Чуднівської ЦРЛ»** отримало сертифікат «чистоти і безпеки». Для закладу це вже другий сертифікат.

ЛЬВІВЩИНА

Львів. Напевно, кожна друга людина відчуває страх перед кабінетом стоматолога. Але коли вас зустрічає лікар з приємною усмішкою, ви забуваєте про неприємні відчуття. Саме така атмосфера панує в **Havryk dental clinic**. Кабінети клініки обладнані новітніми стоматологічними установками для комфортних, безболісних втручань. В такому закладі навіть діти не бояться сісти в крісло до стоматолога.

У Медичному центрі «Гук Дента Л», який надає стоматологічні послуги, відбулося вручення сертифікату «Чиста лікарня». Кабінети центру обладнані новітніми стоматологічними установками.

Молоді, креативні, впевнені в своїх намірах, налаштовані на спілкування з пацієнтами на найвищому рівні – і все це про **Медичний кабінет «Іванна»** у Львові, спеціалісти якого займаються лікуванням та профілактикою серцево-судинних захворювань. Серед медичних послуг – всі види лікувального та оздоровчого масажу, голкотерапія, кінезіотерапія. Відгуки пацієнтів позитивні щодо надання медичних послуг та кваліфікації медичних працівників. А щодо підтримання гігієни та дотримання правил інфекційної безпеки – ми перевірили особисто і рекомендуємо заклад.

Продовжуємо вручати відзнаки за наполегливість медичних працівників на шляху до поставленої мети. У **рентгенологічному відділенні КНП «Клінічна лікарня швидкої медичної допомоги м. Львова»** в період підготовки до отримання відзнаки було проведено ремонт, доукомплектовано професійною системою прибирання, придбано необхідне медичне обладнання, проведено навчання та тренінги медичного персоналу.

ОДЕЩИНА

Одеса. КНП «Міська клінічна інфекційна лікарня» долучилася до програми «Чиста лікарня». Безпека медичного персоналу та пацієнтів є головним пріоритетом лікарні. Після завершення ремонтних робіт два відділення лікарні, а саме: приймальне відділення та дитяче відділення №12 отримали відзнаку. Відділення також обладнано окремими боксами, в тому числі є ізольоване приміщення з окремим входом для пацієнтів з повітряно-крапельними інфекціями.

Завдячуючи директору КНП «Міської клінічної лікарні №1» Одеси Євгену Григор'єву, в закладі розпочато активне удосконалення умов для лікування пацієнтів, а саме: проводиться масштабна закупівля нової медичної апаратури провідних світових виробників. Три відділення в закладі стали першими, які отримали відзнаку, а саме: неврологічне, ендокринологічне та відділення анестезіології з ліжками для інтенсивної терапії.

КНП «Одеський Обласний Центр Нephрології та Діалізу» отримав статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Центр повністю оснащений дозуючими системами, забезпечений необхідною кількістю антисептичних та дезінфікуючих засобів. Пацієнти, які перебувають тут, можуть почувати себе в цілковитій безпеці.

ПОЛТАВЩИНА

Полтава. В час активного розвитку ланки приватної стоматології важливу роль відіграють етапи дезінфекції та стерилізації, адже сучасний пацієнт вимагає максимально якісного обслуговування, починаючи від сервісу адміністративної частини, спілкування в режимі лікар-пацієнт, закінчуючи візуальним контролем. Результат наполегливої праці приніс свої результати – керівництво клініки, в особах Марини Дарчия та Дмитра Громова з гордістю отримали відзнаку.

РІВНЕНЩИНА

Дубровиця. Відбулося вручення статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» приймальному та хірургічному відділенням КНП «Дубровицька ЦРЛ». Відтепер це вже 4 відділення в цій медичній установі є чистими та безпечними як для пацієнта, так і для персоналу, який там працює. З чим їх вітаємо та бажаємо, щоб найближчим часом яскрава табличка з'явилася на вхідних дверях для всього закладу!

Дубно. У КНП «Міська поліклініка» Дубенської міської ради відбулася урочиста подія-вручення статусу «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» відділенню денного стаціонару. До участі у програмі заклад віднісся дуже серйозно: абсолютно всі рекомендації щодо дооснащення та доопрацювання було виконано з налагодження санітарно-гігієнічного режиму.

Рівне. Дві амбулаторії КП «Рівненський районний центр ПМСД» долучилися до всеукраїнського реєстру «чистих лікарень», а саме: Амбулаторія ЗП-СМ с. Шпанів та Амбулаторія ЗП-СМ с. Бармаки. Очільники закладу Валентин Ханенко та головна медична сестра Людмила Целюк повідомили про готовність не зупинятися на досягнутому, а й прагнути інші амбулаторії долучити до програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта»

ПРИКАРПАТТЯ

Коломия. У медичному центрі «Здорова сім'я» працюють висококваліфіковані спеціалісти, які знають, що лише безпечна медична допомога має бути пріоритетом у кожній лікувальній установі. Кожен керівник закладу, який поважає свого пацієнта, своїх працівників, намагається створити в ньому найбезпечніші та найкомфортніші умови, що і зробила родина Токарчуків у «Здоровій сім'ї». А статус «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» є підтвердженням високого рівня гігієни в закладі.

Івано-Франківськ.

Стоматологічний кабінет «Дентал С», що в Івано-Франківську, долучився до програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Адже серед великої кількості закладів, де надають стоматологічну допомогу, пацієнт завжди обере той, де безпечно, чисто та комфортно.

ХАРКІВЩИНА

Харків. Сертифікат «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» у Харківській обласній дитячій лікарні №1 отримали одразу два відділення: обласний дитячий алергологічний центр та відділення дитячої офтальмології. Адміністрація підтримує прагнення співробітників опановувати нові сучасні методи роботи. Це вже четверте відділення, яке має дану відзнаку. Декілька відділень лікарні готуються до проведення аудиту.

COVID-19 ТА ЗМІНИ СТАНДАРТІВ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ

Серед існуючих інфекційних захворювань вже рік як з'явився новий фактор – коронавірус, визнаний особливо небезпечною хворобою. Реальну загрозу захворіти на COVID-19 зараз мають працівники закладів охорони здоров'я, що безпосередньо контактують із хворими. Відтак медичні працівники належать до групи високого ризику.

На час пандемії кожна людина, яка звертається по медичну допомогу, має розглядатися як потенційний носій вірусу, тому організаційні та профілактичні заходи доцільно спрямовувати, в першу чергу, на контроль стану умов праці і здоров'я медперсоналу.

БЕЗПЕКА НА РОБОЧИХ МІСЦЯХ

З метою недопущення поширення випадків COVID-19, на робочих місцях має постійно проводитися прибирання та дезінфекція робочої зони. Цей фактор виконує одну із найважливіших функцій в профілактиці інфекційних захворювань серед працівників.

Зараз найбільш актуальним є проведення вологого прибирання із застосуванням маркованого прибирального інвентаря, дезінфекційних засобів, а також провітрювання приміщень як найбільш простого та доступного способу запобігання та розповсюдження вірусу.

БІЛЬШЕ ЛЮДЕЙ – ЧАСТІШЕ ПРИБИРАННЯ

У місцях скупчення людей потрібно проводити вологе прибирання всіх приміщень з використанням дезінфекційних засобів не менше трьох разів за зміну з ретельним провітрюванням.

Очищення поверхонь слід здійснювати послідовно: від найчистіших до найбрудніших ділянок. Підлогу необхідно очищати в останню чергу. На початку кожного прибирання необхідно використовувати чисті марковані мопи та серветки. У палатах, де перебувають пацієнти з COVID-19, потрібно використовувати нову

марковану серветку для очищення кожного окремого ліжка та тумбочки.

ВИКОРИСТАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ПРИБИРАННЯ

Професійний інвентар, який розробила німецька компанія **Vermop** спеціально для прибирання приміщень, де безпосередньо перебувають пацієнти з COVID-19, повинен бути повністю закритого типу та поділятися на дві зони (чиста та брудна зона). Контейнери для замочування серветок повинні бути маркованими.

У «чистій зоні» розташований інноваційний **модуль DEZ**, за допомогою якого мопи просочуються дезінфікуючим розчином без допомоги рук персоналу. До складу «брудної зони» входить закритий модуль, в якому розміщені марковані мішки для використаних мопів та серветок.

Система кольорового кодування обов'язкова для відділення, оскільки в приміщеннях різного призначення є можливість впровадити розмежовану диференційовану систему прибирання. Інвентар та текстиль певного кольору (блакитний, зелений, червоний та жовтий) призначається для окремої зони, визначеної маркуванням поверхонь медичного закладу, та використовується разом з відповідними миючими та дезінфікуючими засобами. Таке розмежування за кольором дозволяє досягти високих результатів у профілактиці вірусних інфекцій і запобігти перехресному інфікуванню через поверхні.

Прибирання проводиться тільки за допомогою професійного обладнання та спеціально призначених для цього дезінфікуючих і миючих засобів. А персонал, якому довірено проведення прибирання, повинен пройти спеціальне навчання і оволодіти знаннями та навиками. Використану маску скинути у спеціальну ємність або мішок для утилізації медичних відходів; Зняти рукавиці та вимити руки, після миття обробити руки антисептиком.

ПРОФЕСІЙНИЙ ВІЗОК EQUIPE DEZ,

ЯКИЙ СКЛАДАЄТЬСЯ З НАСТУПНИХ ЕЛЕМЕНТІВ:

Модуль **Dez** (контейнер 35л, контейнер з клапаном 12л, кришка контейнера, решітка для дозування);

1 контейнер **Equipe 35л** з негерметичною кришкою для мопів;

1 контейнер **Equipe 15л** з негерметичною кришкою для синіх серветок **Progressive**;

1 контейнер **Equipe 5л** для витратних матеріалів;

1 синє відро 8л для синіх серветок для обробки поверхонь в палаті;

1 жовте відро 8л для жовтих серветок для обробки поверхонь душової kabіни, ванни, умивальника та стін і обладнання навколо них;

1 червоне відро 8л для червоних серветок для обробки унітазу, пісуару, стін та обладнання навколо них;

Хімічний центр для миючих засобів з двома замками;

Необхідна розрахована кількість синіх серветок **Progressive** для обробки поверхонь в палаті;

Необхідна розрахована кількість жовтих серветок **Progressive** для обробки поверхонь умивальників та душових;

Необхідна розрахована кількість червоних серветок **Progressive** для обробки поверхонь унітазу та навколо нього;

Необхідна розрахована кількість зелених серветок **Progressive** для обробки поверхонь в маніпуляційній;

Один комплект для дезінфекції підлоги (двосторонній тримач мопів **Twixter**, ергономічна рукоятка **Scandic**);

Модуль для збору сміття та використаного прибирального текстилю;

Необхідна розрахована кількість мопів **Twiter Tronic Light** для дезінфекції підлоги;

ВИМОГИ ПОТОЧНОГО ПРИБИРАННЯ У ПАЛАТАХ, ДЕ ПЕРЕБУВАЮТЬ ПАЦІЄНТИ З COVID-19

1. Поточне прибирання проводиться щодня вологим способом;

2. Вологе прибирання палат (миття підлоги, протирання меблів, обладнання, підвіконь, дверей і т.д.) повинно здійснюватись не менше 3-х разів на добу, а при необхідності – частіше з застосуванням миючих і дезінфікуючих засобів;

3. Вологе прибирання з використанням деззасобів проводять відповідно до вимог Методичних вказівок щодо їх застосування, затверджених МОЗ України

4. Для проведення ефективного поточного прибирання необхідно мати комплект прибирального інвентаря.

ТЕХНОЛОГІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО ПРИБИРАННЯ ПАЛАТИ, ДЕ ПЕРЕБУВАЮТЬ ПАЦІЄНТИ З COVID-19 БЕЗ САНВУЗЛА

1. В кімнаті для прибирального інвентарю в окремо-му відрі підготувати 15 л робочого розчину.

2. Скласти серветки **Progressive** згідно кольоровим маркуванням у відповідні відра;

3. Залити серветки робочим розчином по 2 літри на кожне 8 л відро та 6 літрів на 15 л контейнер;

4. Натиснути зверху на серветки для рівномірного замочування;

5. Підготувати ще 12 л робочого розчину та залити в жовтий контейнер модуля **Dez**;

6. Сухі мопи скласти в контейнери: мопи **Twixter Tronic Light** в контейнер 35л;

7. Контейнери та відра вставити у відповідні місця на візку **Equipe**.

8. В 5 л контейнер для витратних матеріалів скласти: мішки для сміття необхідного об'єму, рукавички одноразові, маски, крем для рук, антисептик;

9. В хімічний центр поставити: нейтральний засіб для поверхонь та підлоги, кислотний засіб для санітарних кімнат, засіб для унітазу, спиртовмісний засіб для скляних поверхонь;

10. На дверцятах хімічного центру закріпити антисептик в пляшці 1л з спеціальним кріпленням.

11. Закріпити одноразові мішки 120-160 л на рами кріплення мішків;

12. Вимити руки й одягти спецодяг: халат (комбінезон), головний убір (щиток), маску, робоче взуття;

13. Транспортувати візок до відділення, де буде проводитись поточне прибирання;

14. Надягнути гумові рукавички та почати прибирання згідно з графіком прибирання відділення.

ПІСЛЯ ЗАКІНЧЕННЯ ПРИБИРАННЯ інвентар потрібно обробити швидкою дезінфекцією. Через 1 хвилину після обробки усі комплектуючі промити проточною водою, а також встановити та розвісити інвентар в місці зберігання:

1. Мопи очистити нежорсткою щіткою Вони повинні пройти хіміко-термічну дезінфекцію в пральній машині;

2. Після прання вони повинні бути висушені і зберігатись в умовах, які не сприяють розмноженню на них мікроорганізмів;

3. Мопи та серветки перуться при температурі 60 градусів з використанням дезінфікуючого прального порошку типу Дезеліт Т 604;

4. Мопи та серветки потрібно прати окремо;

5. Халат, головний убір помістити у мішок для брудної білизни білого кольору;

6. Використану маску скинути у спеціальну ємність або мішок для утилізації медичних відходів;

7. Зняти рукавиці та вимити руки, після миття обробити руки антисептиком.

5 НАЙПОШИРЕНИШИХ ПОМИЛОК ПРИ ПРОВЕДЕННІ ДЕЗІНФЕКЦІЇ У МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ

Фахівці Асоціації "COIK" упродовж року проводять сотні зустрічей та оглядів медичних установ в рамках програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта». Нам неймовірно приємно бачити результат зусиль, які докладають колеги для дотримання вимог участі в програмі. Водночас, існує ряд типових помилок, які час від часу виникають при обробці поверхонь у медичних закладах. Поговоримо сьогодні про них, а в цьому нам допоможе Тетяна Власюк, фахівчиня Асоціації "COIK" з інфекційного контролю.

ПРИГОТУВАННЯ ДЕЗІНФІКУЮЧИХ РОЗЧИНІВ

Це, мабуть, найбільш поширена помилка у медичних установах: не дотримання стандартів під час приготування дезінфікуючих розчинів.

У будь-якому закладі охорони здоров'я обов'язково має бути Інструкція з охорони праці під час приготування дезінфікуючих розчинів. Це інструкція за видом робіт, що встановлює вимоги до медичного персоналу, який залучається до приготування дезінфікуючих розчинів.

Для приготування дезінфікуючих розчинів використовують концентрати на основі амонієвих сполук, перекису водню, альдегідів, надоктової кислоти, хлору та інші дезінфікуючі препарати, дозволені Міністерством охорони здоров'я України, які містяться у Державному реєстрі дезінфекційних засобів.

Для проведення дезінфекції застосовують дезінфікуючі засоби, що пройшли державну реєстрацію, а кратність використання деззасобів здійснюється у відповідності до інструкції по застосуванню.

Водночас, ми часто бачимо, що медичні працівники не дотримуються методичних вказівок при приготуванні робочих розчинів для дезінфекції, часто подовжують експозицію, що призводить до псування інструментів. Окремо слід зазначити, що деякі медичні сестри не вважають за потрібне проведення проб на залишки крові чи лужні компоненти мийчих засобів. І лише рутинно записують у журнал "нібито проведенні" проби. А, як ми знаємо, без якісно проведених перших двох етапів, неможливо якісно здійснити стерилізацію медичних виробів.

НЕПРОФЕСІЙНІ ЄМНОСТІ ДЛЯ ЗБЕРІГАННЯ

Другим порушенням за частотою фіксації є проведення дезінфекції чи стерилізації у ємностях, які для цього не призначені (зазвичай у харчових контейнерах).

Але деякі керівники лікувальних установ, прагнучи заощадити, відносяться до цього недостатньо відповідально. У результаті значно зростає ри-

зик розвитку різних інфекційних захворювань, в тому числі й гнійно-септичних, як серед хворих, так і співробітників.

Контейнер для дезінфекції медичних інструментів є не просто резервуаром, а і є важливою складовою будь-якого лікарського кабінету. Використовуючи його, ви дотримуетесь гігієнічні норми, що дуже важливо в мед. установах і лабораторіях. Ємності повинні бути виготовленими з якісного пластику, мати кришку, що щільно закривається. Це допомагає більш тривалий час зберігати активність робочих розчинів та перешкоджає їх контамінації.

Важливо усвідомлювати, що вибираючи ємність для дезінфекції катетерів, шпательів, термометрів і не тільки потрібно користуватися лише професійним обладнанням.

ПРИБИРАННЯ, ЩО ВИКЛИКАЄ БАГАТО ЗАПИТАНЬ

Брудне ганчір'я у молодшої медичної сестри у старезних відрах? Бачили таке? Якщо так, то це кричущі дзвіночки про те, що цей медичний заклад має серйозні проблеми із гігієною. Прибирання медичних установ не терпить дилетантства і такі не доопрацювання відразу стають очевидними для фахівців, які здійснюють перевірку. Фахівець, відповідальний за прибирання у медичному закладі має бути бездоганно ознайомлений з усіма санітарно-гігієнічними нормами.

Чому трапляються такі базові порушення? Річ у тім, що у деяких установах бракує приміщень, засобів дезінфекції та інвентарю для прибирання. Адже, згідно з діючими наказами та європейськими рекомендаціями, прибирання в лікарні повинно здійснюватись двохвідерна системою або системою попередньо підготовлених мопів. І якраз ми з допомогою програми «Чиста лікарня безпечна для пацієнта» допомагаємо колегам по всій Україні налагоджувати ці процеси та відповідати високому рівні інфекційної безпеки.

НЕНАЛЕЖНА ОБРОБКА РУК

Першим бастионом у боротьбі з внутрішньолікарняними ін-

**Тетяна Власюк,
фахівчиня Асоціації "СОІК"
з інфекційного контролю**

фекціями є антисептика рук медичного персоналу, адже саме руки є одним з основних факторів передачі збудників інфекцій. Адекватна обробка рук може не тільки запобігти розповсюдженню внутрішньолікарняних інфекцій, а й врятувати життя працівників та пацієнтів.

Нагадаємо, що вибір антисептиків зі спиртовою основою повинні відповідати нормам. За рекомендаціями ВООЗ, оптимальне співвідношення спирту для антимікробної ефективності таких засобів, має становити від 60% для ізопропілового спирту та понад 70% для етилового спирту. Водночас, концентрація спирту 96% недопустима для обробки рук. Навіть сьогодні, не усі медичні працівники вміють правильно провести гігієнічну обробку рук антисептиком. Найбільш часті помилки – нанесення антисептика на вологі руки та недотримання експозиції засобу на руках.

КАТАСТРОФІЧНА НЕСТАЧА ЗАСОБІВ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Один респіратор чи одна пара рукавиць на кілька днів? Це, на жаль, не вигадки, а сумні реалії у багатьох медичних установах. Не раз доводилось бачити, як медична сестра кладе у шухляду стола щойно зняті з рук рукавиці, щоб завтра одягнути їх знову. Про причини таких дій та їх наслідки можна багато розповідати, але це вже буде темою інших статей.

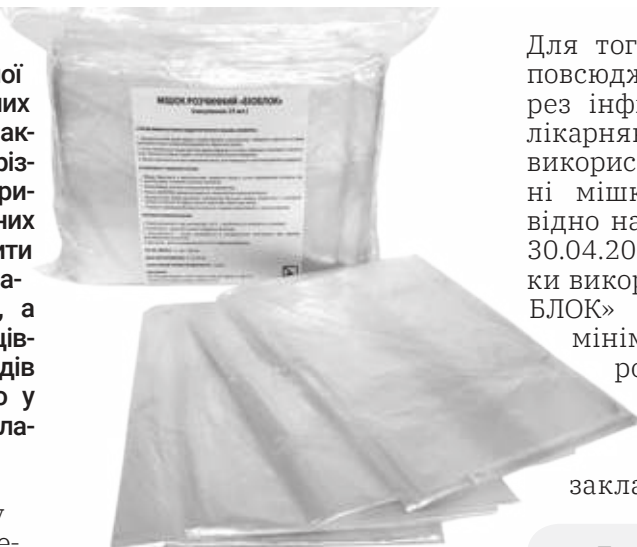
Підготував Олег Тичма

МІШКИ БІОБЕЗПЕКИ, ЯК СПОСІБ ЗАПОБІГТИ РОЗПОВСЮДЖЕННЮ COVID-19 І ВБЕРЕГТИ МЕДПРАЦІВНИКІВ

Водорозчинні мішки «БІОБЛОК» призначені для збору та транспортування постільної білизни пацієнтів для уникнення ймовірних контактів із вірусом

Наша країна зараз перебуває у важкій ситуації, що обумовлено спалахом коронавірусної інфекції. МОЗ докладає значних зусиль, аби впровадити профілактику інфекційних захворювань різної етіології. Вкрай важливо дотримуватися стандартних запобіжних заходів, щоб уникнути або знизити ризик виникнення спалахів захворювання серед населення, а особливо серед медичних працівників. Мета стандартних заходів ВООЗ – запобігти інфікуванню у всіх без винятку установ та закладів охорони здоров'я.

Медичні працівники по всьому світу зараз перебувають на передовій у боротьбі за життя людей. Кожен день вони перебувають у підвищеній зоні ризику. На жаль, у більшості пацієнтів, заражених вірусом COVID-19, які звертаються до лікарняних закладів, відсутні ознаки гострої респіраторної інфекції протягом чотирьох днів. При госпіталізації у медичні установи різного профілю не всі пацієнти проходять діагностування тестами ПЛР, наражаючи на небезпеку медичних працівників та всіх відвідувачів лікарні.

умовами для вірусу вважаються вологість і тепло, а тканина має сітчасту структуру.

На стаціонарному лікуванні можуть перебувати пацієнти, заражені вірусом COVID-19, тому при неправильному поводженні з постільною білизною інфекція буде розповсюджуватись по всій медичній установі.

Одним з головних факторів для запобігання передачі вірусу у

Для того щоб запобігти розповсюдженню COVID-19 через інфікований текстиль та лікарняну білизну необхідно використовувати водорозчинні мішки «БІОБЛОК» (відповідно наказу МОЗ України від 30.04.2014 № 293 п. 7). Завдяки використанню мішків «БІОБЛОК» медичні працівники мінімізують контакт з флорою хворого пацієнта, що допоможе запобігти розповсюдженню вірусу в медичному закладі та за його межами.

Для чого призначені мішки «БІОБЛОК» і як ними користуватися

- використовується для збору та транспортування постільної білизни, спецодягу, текстилю;
- місткість одного водорозчинного мішка – 8 комплектів постільної білизни;
- має спеціальну фіксувальну стрічку;
- поліетилен високого тиску розчиняється при температурі 60°;
- інфікована білизна в «БІОБЛОЦІ» завантажується в пральну машину, де відбувається розчинення мішка і білизна піддається дезінфекції, яка включена в програму прання;
- в одній упаковці – 25 шт;
- розмір водорозчинного мішка 711мм x 990мм;

Завдяки використанню мішків «БІОБЛОК» медичні працівники мінімізують контакт з флорою хворого пацієнта

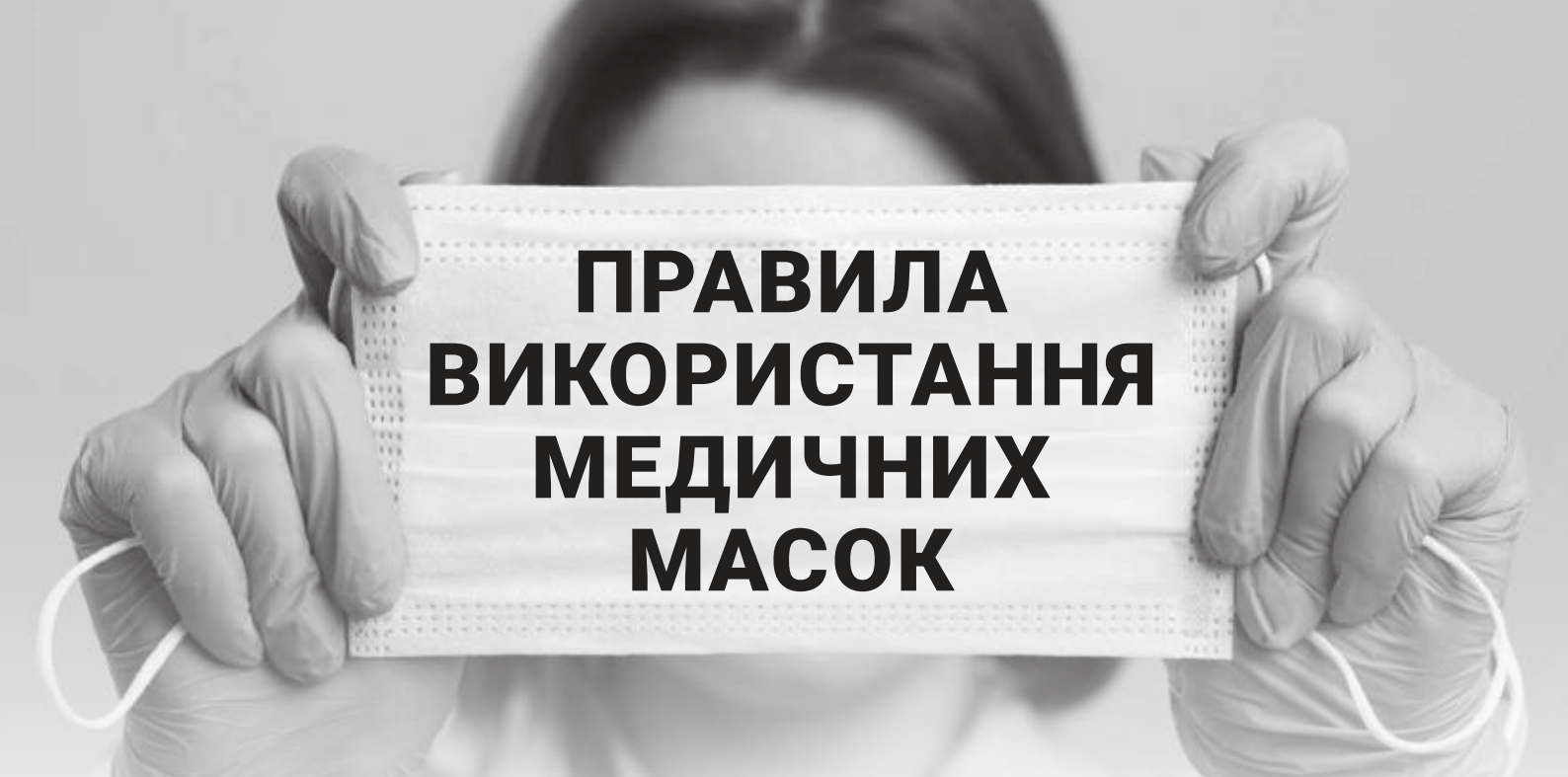
Відомо, що вірус здатен деякий час зберігатись на різних поверхнях, а також на текстильних виробках (одяг, рушники, постільна білизна). Сприятливими

будь-яких установах, а особливо у лікарняних закладах, є правильний збір, сортування, транспортування, дезінфекція, прання текстильних виробів.

Офіційно:

Згідно з Постановою КМУ від 20 березня 2020 р. № 225 м.Київ:

Деякі питання закупівлі товарів, робіт і послуг, необхідних для здійснення заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню, локалізацію та ліквідацію спалахів, епідемій та пандемій гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на території України – код 3923 **Мішки біобезпеки**.

ПРАВИЛА ВИКОРИСТАННЯ МЕДИЧНИХ МАСОК

Ефективність використання ЗІЗ залежить від багатьох чинників, зокрема від постійності та правильності їх використання. Використання ЗІЗ органів дихання є одним із ключових елементів стандартних заходів захисту при респіраторних інфекціях, в т.ч. грипу, COVID-19.

Медичні маски не забезпечують 100% захисту, вони захищають тільки від великодисперсних аерозолів, що передаються повітряно-краплинним шляхом. Проте, використання маски дозволяє зменшити ризики передачі збудників інфекційних хвороб від хворої людини до здорової.

Як правильно використовувати медичну маску:

1. Коли ми хворі – вдягаємо маску темним кольором до обличчя, коли здорові – світлим

2. Ворсинки на темному боці маски затримують інфіковані вірусами крапельки слини, і це не дає можливості виділяти хворій людині велику кількість збудників в зовнішнє середовище під час кашлю та чхання.

3. Якщо ми здорові – то ворсинки на темному боці маски затримують інфіковані аерозолі з повітря, і це зменшує кількість потрапляння збудників у верхні дихальні шляхи.

Як правильно носити маску:

1. Маска має закривати рот і ніс, а її краї – щільно прилягати до обличчя.

2. Не торкатися зовнішньої поверхні маски під час використання.

3. Негайно замінювати при зволоженні/забрудненні або через кожні 2-4 год.

4. Не використовувати одноразові маски повторно.

5. Не зберігати використану маску в кишені, сумці.

6. Знімати маску за гумки і не торкатися її передньої частини.

7. Одразу після використання викинути маску в закритий контейнер для відходів.

8. Після контакту з використаною маскою – обробити руки антисептичним засобом.

На жаль, не всі розуміють важливість використання ЗІЗ органів дихання, особливо при спілкуванні хворих з COVID-19 і здорових осіб на коротких відстанях – до 1 м:

1. Якщо хвора і здорова особа перебувають на відстані до 1 м без масок – ризик інфікуватися при розмові – 90%.

2. Якщо хвора особа без маски, а здорова в масці на відстані до 1 м – ризик інфікуватися 30%.

3. Якщо хвора особа в масці, а здорова без маски на відстані до 1 м – ризик інфікуватися 5%.

4. Якщо хвора і здорова особи знаходяться на відстані до 1 м в масках – ризик інфікуватися при розмові – 1,5%.

5. Якщо хвора і здорова особи в масках і перебувають на відстані 1,8 м – ризик інфікуватися при розмові – 0%.

Отже, усі візьмемо на замітку головне правило сьогодення – використання масок і дотримання соціальної дистанції (від 1,8м) мінімізує ризики інфікування COVID-19 до 0%.

Тришарові одноразові маски можуть бути виготовлені з матеріалу різного кольору. Чи є різниця, яким боком носити маску? Білу по обидва боки маску можна носити будь-якою стороною. Це ніяк не вплине на тривалість або зручність носіння, адже обидва верхніх шари виготовлені з одного матеріалу. Якщо аксесуар з одного боку білий, а з іншого – синього або зеленого кольору, в цьому випадку принципово важливо, яким боком надягати маску. Її потрібно носити білим шаром на обличчя і синім (кольоровим) назовні. Чому правильна сторона медичної маски така важлива? Причина в тому, що кожен шар має свої характеристики, які впливають на комфорт і тривалість носіння виробу. Білий шар вбирає вологу, захищає від скупчення випарів під маскою. Кольоровий шар, навпаки, має гідрофобні властивості (водовідштовхувальні), що перешкоджає попаданню на обличчя ззовні біологічних та інших рідин, які можуть бути небезпечними.

**Косоловська Валентина,
лікар-епідеміолог,
фахівчиня «СОІК»**

ПРАЦІВНИКИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я НАЙМЕНШ ЗАХИЩЕНІ ВІД COVID-19

Зіткнувшись зі збільшенням кількості хворих в три рази медичні працівники зіткнулися з таким нечуванним сплеском захворюваності, якому не видно кінця. Сьогодні у багатьох країнах спостерігається жахлива ситуація із перевантаженістю медичної системи.

ЗАГРОЗИ НА ПЕРЕДОВІЙ

У той же час світ зіткнувся навесні із шаленою нестачею засобів індивідуального захисту. А догляд за хворими на коронавірус піддає медичних працівників набагато більшому вірусному навантаженню, що ставить їх під вищий ризик розвитку важкого перебігу COVID-19.

У різних країнах цифри вражають. Так, у Шотландії шоста частина усіх госпіталізацій COVID-19 – це медичні працівники або їхні сім'ї. А ті медичні працівники, які безпосередньо опікувалися пацієнтами, мали трикратно підвищений ризик заразитися у порівнянні з медичними працівниками, які не лікували пацієнтів з коронавірусом. Таким чином, медики на передовій не тільки наражаються захворіти самі, а й заразити свої сім'ї.

А станом на кінець жовтня у США підраховали, що померли приблизно 2000 медичних працівників, але через неточності у звітних даних ця цифра може наблизитися до 5000 осіб.

А ЩО У НАС?

З початку пандемії в Україні виявили коронавірусну хвороба у понад 21 тисячі медичних працівників.

Сьогоднішня ситуація з пандемією в Україні вкотре показує, що в час поширення епідемії коронавірусної інфекції, засобами індивідуального захисту в першу чергу мають бути забезпечені лікарі, які борються з цим небезпечним вірусом.

У жовтні міністр МОЗу Максим Степанов зазначив, що медичні заклади мають засоби захисту на 2-3 місяці наперед. Також були заяви, що МОЗ допомагає лікарням з обладнанням. Проте на місцях від громадських активістів від медицини чуно про критичний дефіцит засобів захисту чи нагальну потребу в медичному обладнанні.

Лікарі скаржаться на нестачу часу для обробки захисного одягу, при їхньому поточному навантаженні. А закупленого захисту не вистачає навіть на тих, для кого МОЗ формував потребу – бригад екстреної допомоги та опорних лікарень першої хвилі. Для тих, хто реально потребує щоденного захисту – шансів отримати допомогу від держави немає взагалі. Про це у своєму блозі на Українській правді у листопаді заявила Марія Грішина, фінансовий директор благодійного фонду "Пацієнти України" і координаторка ініціативи "Об'єднуємося проти COVID-19".

Компенсації від держави отримали лише два десятки з 236 родин померлих від COVID лікарів, пише bihus.info. Спецкомісія, яка розслідує смерті медичних працівників, встигла розглянути 112 випадків і лише в 34

« Компенсації від держави отримали лише два десятки з 236 родин померлих від COVID лікарів

визнати, що лікарі справді заразилися на роботі. При цьому повні виплати отримали лише члени 21 родини померлих медиків – 1,57 млн грн на кожную сім'ю. 22 родини отримали – по 210,2 тис. грн., у 4 випадках ще вирішується питання призначення виплат.

ЯК МАЄ БУТИ:

Центром громадського здоров'я Міністерства охорони здоров'я України визначений перелік засобів індивідуального захисту для медичних працівників, зокрема:

Маска (призначена для зменшення виділення збудників інфекційних хвороб з дихальних шляхів);

Респіратор (використовують під час роботи з пацієнтами, що мають інфекції із повітряно-краплинним шляхом передавання: туберкульоз, кір, вітряну віспу, а також для догляду за пацієнтами, що мають інфекцію з невідомими шляхами передавання);

Халат (використовується, щоб захистити шкіру та попередити забруднення одягу під час роботи);

Рукавички (використовують, коли є передбачуваний безпосередній контакт з кров'ю або іншими біологічними рідинками, слизовими оболонками та потенційно інфікованими матеріалами; коли є безпосередній контакт із пацієнтами, які інфіковані патогенами, що передаються контактним шляхом а також під час роботи із потенційно забрудненим обладнанням і поверхнями, що використовують під час догляду за хворими);

Окуляри/захисний щиток (використовують, щоб захистити очі від потрапляння вірусної інфекції).

Якщо медичні працівники вважають, що їх трудові права порушуються, вони можуть звернутися будь-яким зручним способом до Держпраці або її територіальних органів для забезпечення проведення інспекційних відвідувань та вжиття заходів щодо усунення виявлених порушень і притягнення до відповідальності винних посадових осіб.

Антон Лешко

1,5 млрд грн

субвенції у жовтні-листопаді 2020 року Кабмін виділив додатково м в регіони для негайного покриття гострих потреб у медичному обладнанні

ПРИВАТНИЙ ДИТЯЧИЙ САДОК «БЕМБІ»

Дитячі дошкільні установи продовжують долучатися до проекту «Чистий садок - здоровий розвиток». Відзнаку отримав приватний дитячий садок «Бембі». Впродовж проекту дітки навчилися правильно мити руки. Добре донесені правила не забуваються – вихователі багато часу приділяють навчанню та вдосконаленню практичних навичок. В день вручення дітки самостійно демонстрували етапи миття рук. І це надзвичайно приємно.

Незважаючи на виклики 2020 року, XVIII міжнародна стоматологічна виставка "Дентал®-Україна" та XVIII міжнародний стоматологічний Форум відбулися в заплановані дати: 28-30 жовтня в традиційному місці – Львівському палаці мистецтв.

Дякуємо компанії INSPE за запрошення виступити на конференції «ІНФЕКЦІЙНИЙ КОНТРОЛЬ В СТОМАТОЛОГІЇ» - топ-тема в час пандемії, яка описує, що потрібно знати сьогодні персоналу і власникам клінік, щоб захистити себе і пацієнтів.

МЕДИЧНИЙ ГОРОСКОП на грудень 2020 рік

Овен

Зірки радять Овнам в перший місяць зими бути уважнішими до пацієнтів. Хтось може бути не дуже сумлінним і нехтуватиме призначеним лікуванням. Постарайтесь виявити терпіння, і за це доля порадує вас чимось дуже приємним. Звертайте увагу на те, що чуєте. Проте пускати в хід отриману інформацію не варто, залиште це між вами та співрозмовником.

Телець

Восени Тельці дрейфували на попутних течіях медицини. Прийшов час прокладати свій власний курс. Ваші ідеї та ініціативи позитивно прийме керівництво. Але потрібно чітко та лаконічно доносити суть. Через заклопотаність ваші думки можуть перемішатись, тому перед важливою розмовою не завантажуйте себе і випийте теплого чаю – це допоможе розкласти думки на правильні місця.

Близнюки

Ваші колеги та пацієнти вражені тим позитивом, який надходить від вас. Ви на правильному шляху. Дрібні неприємності не засмучуватимуть, колеги будуть з вами на одній хвилі, пацієнти будуть вдячні за вашу увагу. Але не забувайте одного – ви спеціаліст у своїй ніші, не потрібно перетягувати ковдру на себе, дайте можливість скористатися нею іншим.

Рак

Грудень передбачає для Раків випробувальний період перед самим собою. Не варто братися за серйозні справи, коли ви перевтомлені. Це збиває вам орієнтири і позбавляє впевненості. Вам потрібно відпочити, лікарня нікуди не втече. Вечірня прогулянка біля моря саме те, але поїздка за місто на вихідні теж непогана ідея. Це допоможе вам перезавантажитися.

Лев

Левам в перші дні зими знадобляться рухливість, комунікабельність і відкритість новому. Не варто ставитися зневажливо до інформації, яку розповість колега. Почуте може позитивно вплинути на ваше майбутнє в медичній кар'єрі. Та завзятість до роботи, з якою ви підходите, буде оцінена з гідністю.

Діва

Лікують Діви добре, а відпочивають мало. Потрібно трішки розслабитись від роботи. Вечори у грудні потрібно проводити у вільному спілкуванні з близькими людьми. Не завадять прогулянки без певної мети. Спокій і повний штиль в емоційному плані зараз для вас на першому місці. Після відновлення рівноваги все вдаватиметься легко та невимушено.

Терези

Головне завдання Терезів – гнучкість в прийнятті рішень у лікуванні і легкість на підйом. Зірки підказують, що зараз навіть дрібниці грають для вас роль, стаючи вашим провідником у «великий світ» і добрим знаком майбутнього великого успіху. Але не варто розслаблятися, опираючись на мрії. У всьому потрібно зберігати тверезу голову і давати правильну оцінку. Краще не піддаватися на незначні, але захоплюючі пропозиції. Попереду вас чекає більше.

Скорпіон

Замріяні та закохані. Цей стан пробуде до кінця року. Але не забувайте приділяти увагу вашим колегам у своєму відділенні. Всі хочуть почути слушної поради щодо пацієнтів та провести час у вашій компанії за чашкою запашної кави. Різкі негативні думки будуть розсипатися від заряду енергії від інших людей. Для вас грудень – місяць комунікації та сприятливих умов.

Стрілець

На Стрільців протягом першого місяця зими сильно вплине загальний інформаційний фон. Право висловитися головному лікарю стане в рази важливіше. Але перед цим, потрібно спочатку краще порівняти різні думки і оцінити суперечливі чутки. Завдяки вашій розсудливості та виваженості ви будете переможцем у будь-якій ситуації. Вдячні пацієнти піднімуть запал та жагу до роботи.

Козеріг

Для самотніх Козерогів грудень підготував другу половинку. Тільки від вас залежить, наскільки швидко ви будете разом. Якщо проявите ініціативність, зима для вас не буде такою холодною, а свята пройдуть ще драйвовіше у веселій компанії. В лікарні вся атмосфера сприятиме натхненному настрою до нових починань.

Водолій

В грудні зірки радять Водоліям почекати з великою ініціативою, але активніше користуватися дрібними можливостями. Якщо все виходить в цілому, то можна пробачити собі та іншим людям окремі недоліки. Також варто придивитись до свого оточення, хтось із пацієнтів прагне проявити ініціативу, але соромиться і не знає, чи варто. Розставте всі крапки над «і».

Риби

В грудні робота в лікарні буде більш легкою, аніж в попередні місяці. Також важливо відокремлювати зерна істини від своїх особистих ілюзій і психологічних проєкцій. Це допоможе зберегти баланс та гармонію. Велика кількість роботи, яку ви зробили, видна усім, не думайте, що хтось цього не оцінює.

Vipasept

УНІВЕРСАЛЬНИЙ ДЕЗІНФІКУЮЧИЙ ЗАСІБ

Концентрація етилового спирту 80%
Ефективний проти бактерій, вірусів та грибів
Швидкодіючий – 15 секунд.
Економічний – 20-30 мл/м²

Універсальний у використанні:

- Для гігієнічної та хірургічної обробки рук
- Для антисептичної обробки шкіри пацієнта
- Для профілактики грибкових інфекцій
- Для швидкої дезінфекції поверхонь та некритичних виробів медичного призначення

Засіб рекомендовано для дезінфекції рук персоналу, відвідувачів та пацієнтів у закладах охорони здоров'я різного профілю, закладах комунально-побутового обслуговування, харчової промисловості, дитячих учбових та дошкільних навчальних закладах, у тому числі для обробки рук дітей та для використання у побуті

Фасування:

Флакон 1 л з дозуючим пристроєм

Флакон 500 мл з дозуючим пристроєм

Каністра 5л

ТЕЛЕФОН ІНФОРМАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ
В КИЄВІ (044) 233-16-72

ТОВ «Лізоформ Медікал»
www.lysoform.net

NEW

КОВІЦИД COVICID

Переваги:

- Виражена протимікробна активність (віруси, бактерії, гриби)
- Швидка дія за 30 секунд.
- Безспиртовий – можна використовувати на прилеглих слизових оболонках
- Універсальний – для рук та будь-яких поверхонь
- Безпечний для обробки рук дітей
- Сприяє загоєнню дрібних ушкоджень шкіри
- Має приємний запах лимону та чайного дерева
- Відповідає європейським стандартам EN 14476, EN 1276, EN 14561

	Пігєнічна обробка рук, слизових у стоматології, нїг (профілактика грибкових захворювань) – 3 мл/30 секунд
	Дезінфекція невеликих поверхонь (обідніх столів, журнальних столиків, інших меблів та їх твердих частин, дверних ручок, вимикачів, телефонних трубок, мобільних телефонів, кнопок ліфта, банкоматів, платіжних терміналів, касових апаратів, моніторів комп'ютерної та офісної техніки, РК-екранів, пластикових карток, поручнів тощо) – 20 мл/м ² (30 секунд)

Склад засобу: перекис водню 1%, молочна кислота 1%

Сфера використання: заклади охорони здоров'я, лабораторії, аптеки, салони краси, дитячі навчальні та дошкільні заклади, заклади харчування, громадські місця, на всіх видах транспорту, у побуті.

Засіб виготовлений на виробництві, що сертифіковано за стандартом ISO 9001:2015

Фасування: флакон 500 мл

ТЕЛЕФОН ІНФОРМАЦІЙНОЇ СЛУЖБИ
В КИЄВІ (044) 233-16-72

ТОВ « Лізоформ Медікал »
www.lysoform.net

Суспільно-громадська
медична газета
Асоціації «СОІК»
«Чиста правда»

Засновники – творчий колектив редакції та Асоціація
«Служба організації інфекційного контролю».
Видається з 1 вересня 2013 року як додаток
до газети «Медсестра Галичини».
Реєстраційне свідоцтво ЛВ №672
Від 6.12.2004 р.

Спілкування з автором – тільки на сторінках газети.
Відповідальність за зміст матеріалів та реклами не
суть автори та рекламодавці.
При передруку посилання на газету «Чиста правда»
обов'язкове.
Позиція редакції може не співпадати з авторською.